

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 2 • ROČNÍK XII. ÚNOR 2006

Netradiční pohled na hradní věž Andělka *(foto: -vlk-)*

Zasedání Rady obce č. 63 dne 6. 12. 2005

2. Konkurzní řízení – parkoviště pod Státním zámkem Buchlovice a veřejná WC

Rada obce Buchlovice hodnotila jednotlivé podané nabídky v pořadí, jak byly doručeny, níže uvedena charakteristika jednotlivých nabídek: Miroslav Zelinka, Buchlovice čp. 718, dodáno 28. 11. 2005 ve 14.50 hodin, naše značka 1822/05, Františka Mičkalová, Trnávky, 357, Buchlovice, dodáno 5. 12. 2006 v 9.50 hodin, naše značka 1842/05, Marta Nádeníčková, Zahrady 740, Buchlovice, podáno 5. 12. 2005, 12.50 hodin, naše značka 1846/05

Rada obce Buchlovice vybrala jako nejlepší nabídku paní Františky Mičkalové, Trnávky čp. 357, Buchlovice.

4. Žádost o dar z rozpočtu Obce Buchlovice pro rok 2006 na agregát na ošetření včelstev proti varoáze – Český svaz včelařů, Základní organizace Buchlovice, jednatel Bohuslav Zámečník, Váhovy 631, 687 08 Buchlovice, MVDr. Alois Jaroš, B. Němcové 737, 687 98 Buchlovice, ze dne 23. 11. 2005

Rada obce Buchlovice doporučuje zařadit ke schválení v rámci rozpočtu obce Buchlovice na rok 2006 dar ve výši 19 000,– Kč.

Rada obec Buchlovice doporučuje vypracovat odbornější článek (ČSV – MVDr. Alois Jaroš) a ten pak otisknout, pro širší informovanost v Buchlovském zpravodaji.

5. Požadavky na výkon trestu obecně prospěšných prací pro rok 2006 – Probační a mediační služba ČR, středisko Uherské Hradiště, Velehradská 1217, 686 01 Uherské Hradiště, Klára Bajgarová, DiS, probační asistentka, ze dne 18. 11. 2005

Na základě zkušeností z minulých let, kdy jsme tohoto institutu několikrát využili, nemá obec Buchlovice zájem a žádné požadavky na výkon trestu obecně prospěšných prací v roce 2006. Máme za to, že efekt pro obec je minimální a přítomnost trestaného zvyšuje neúměrně nároky na dohled pracovníky Obecního úřadu či Obce Buchlovice.

6. Výpověď nájemní smlouvy č. 1/2002 – pronájem prostor na Tržnici Buchlovice, Milena Zálešáková, Komenského 561, 687 08 Buchlovice, ze dne 23. 11. 2005

Rada obce Buchlovice přijala výpověď z nájmu na Tržnici Buchlovice a rozhodla neprodleně vypsat výběrové řízení na pronájem stánku. Datum ukončení podání byl stanoven na 3. 1. 2006.

Rada obce Buchlovice doporučila oslovit všechny dosavadní zájemce o pronájem a také podání široké informace prostřednictvím Úřední desky Obecního úřadu Buchlovice a místního rozhlasu.

10. E-mail Caritas UH ze dne 5. 12. 2005 – vyúčtování tříkrálových sbírek za roky 2000–2005, Anna Konvalinková, Oblastní charita Uherské Hradiště, Velehradská třída 247, 686 01 Uherské Hradiště

Rada obce Buchlovice vzala na vědomí vyúčtování tříkrálových sbírek za roky 2000 – 2005 předložené Oblastní charitou Uherské Hradiště, Velehradská třída 247, 686 01 Uherské Hradiště a doporučila minimálně stejnou angažovanost pracovníků OÚ Buchlovice při Tříkrálové sbírce 2006.

12. Žádost o zvážení povolování zábavní pyrotechniky ve vztahu k Záchranné stanici volně žijících živočichů a jejím chovancům, pan Karel Tomešek, vedoucí stanice, 63/03 ZO ČSOP, 687 08 Buchlovice, ze dne 5. 12. 2005

Rada obce Buchlovice vzala velmi vážně na vědomí argumenty vedoucího Záchranné stanice volně žijících dravců Buchlovice, a také to, že rozšířená nabídka zámeckého prostoru láká do obce Buchlovice řadu turistů. Z tohoto důvodu bude přístup ke schvalování produkcí s využitím zábavné pyrotechniky v obci v následujícím období zpřísněn. Současně Rada obce Buchlovice rozhodla o předání informace v tomto smyslu i podnikatelům, kteří mají své provozovny v centru obce a v minulosti pořádali show s ohňostroji.

13. Projednání studie „Novostavba bytových domů“, k.ú. Buchlovice, ulice Sportovní – Hradišťská

Rada obce Buchlovice se seznámila s projektem „novostavby bytových domů“ a doporučila

projednat tento bod i v rámci jednání Zastupitelstva obce Buchlovice dne 15. 12. 2005 s tím, že výsledkem by mělo být poznání, zda zastupitelstvo souhlasí s tím, aby v této lokalitě byly postaveny byty na klíč (jak předpokládá projekt).

14. Poděkování Základní organizace 3, českého zahrádkářského svazu, 687 08 Buchlovice, pan Jan Žufánek Petrovi Dvořanovi a Ing. Jiřímu Černému za spolupráci v roce 2005, ze dne 9. 12. 2005

Rada obce Buchlovice s potěšením přijala poděkování jejím dvěma členům za příkladnou spolupráci a má za to, že zlepšené podmínky na Pálenici Buchlovice se rovněž projeví v image obce Buchlovice.

15. Žádost o projednání možnosti výstavby rodinného domu na pozemcích parcely č. 2879, 2880/1 v k.ú. Buchlovice, lokalita Újezda, pan Marek Zavřel, Husova 596, 686 06 Uherské Hradiště, ze dne 9. 12. 2005

Rada obce Buchlovice se shodla na násled. vyjádření: Pokračuje schvalovací proces návrhu nového Územního plánu obce Buchlovice, tedy byl dodán konečný návrh a běží řízení se všemi dotčenými orgány. Lze říci, že v konceptu a v návrhu ÚP byly pozemky p.č. 2879 a 2880/1 v k.ú. Buchlovice, které jsou vlastnictvím žadatele, zařazeny pro stavbu rodinného domu. Je však třeba vyčkat schválení ÚP, návaznosti na nové inženýrské sítě realizované obcí Buchlovice. V této souvislosti připomíná Rada obce Buchlovice nutnou finanční spoluúčast u nových RD na financování inženýrských sítí.

16. a) Žádost o prodloužení nájmu na tržnici Buchlovice, stánek č. 1, Miluše Jílková, ze dne 12. 12. 2005

Rada obce Buchlovice schválila prodloužení nájemní smlouvy na pronájem stánku v Tržnici Buchlovice na období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006 dodatkem ke smlouvě, za podmínek stejných, jako v roce 2005.

b) Žádost o prodloužení nájmu Autokempu Smraďavka, pan Antonín Dvořan, ATC Smraďavka, ze dne 11. 12. 2005

Rada obce Buchlovice schválila prodloužení nájemní smlouvy na pronájem Autokempu Smraďavka na období od 1. 1. 2006 do 31. 12. 2006 dodatkem ke smlouvě, za podmínek stejných jako v roce 2005.

17. Nákup traktoru ZETOR 8441.1 PROXIMA, AGRO PTZ

Rada obce Buchlovice schválila koupi traktoru ZETOR 8441.1 PROXIMA, AGRO PTZ s tím, že pro údržbové práce bude zakoupena multikára od SVK, a.s. Uherské Hradiště a stávající traktor bude odprodán.

Usnesení ze 14. zasedání Zastupitelstva obce dne 15. 12. 2005

Zastupitelstvo obce schvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 85, písm. a)

– prodej obecního pozemku – částečně zastavěného novou přístavbou Keramiky Buchlovice na ulici Tyršova čp. 451 – nové parcelní číslo 377/2b (p.č. 378/15 o výměře 38m² a parcela č. 368 o výměře 51m²) v k.ú. Buchlovice – Hana Jančová, Tyršova 451, 687 08 Buchlovice, za cenu 100,– Kč/m²,

– koupi pozemku p.č. 2257 o výměře 133 m² (využívaného jako příjezdová komunikace k chatám) v k.ú. Buchlovice, od paní Františky Švanygové, Kostelní 76, 687 08 Buchlovice, za cenu 50,– Kč/m²,

– koupi pozemku p.č. 2209/23 o výměře 168 m², k.ú. Buchlovice od spolumajitelů Františky Švanygové, Kostelní 76, 687 08 Buchlovice a Zdeňka Štulíra, Brněnská 546, 686 03 Staré Město, za cenu 50,– Kč/m²,

– prodej části obecního pozemku parcela č. 3246/474 (stará cesta do Chrastí) o výměře

67 m², k.ú. Buchlovice, panu Františku Krystýnkovi, Horní Podvinohradí 247, 687 08 Buchlovice, za cenu 28,– Kč/m²,

– prodej části obecního pozemku parcela č. 599 o výměře 1 m², v k.ú. Buchlovice panu Františku Krystýnkovi, 687 08 Buchlovice čp. 732, za cenu 100,– Kč/m²,

– převod nemovitého majetku – jednotky č. 273/1 – bytu umístěného ve 3. nadzemním podlaží domu velikosti 5 + 1 o podlahové ploše 213,7 m² ve stavbě občanského vybavení - budově č.p. 273 na pozemku p.č. 67/1, zastavěná plocha a nádvoří v k.ú. Buchlovice společně se spoluvlastnickým podílem o velikosti 2137/6310 na společných částech budovy č.p. 273 a na pozemku p.č. 67/1, zastavěná plocha a nádvoří o výměře 896 m², které jsou zapsány v KN na LV č. 10001 pro obec a k.ú. Buchlovice, do vlastnictví Mgr. Magdaleny Čechmánkové za převodní cenu 450 000,– Kč, která byla již vypořádána,

Zastupitelstvo obce schvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 85, písm. b)

– poskytnutí věcného daru z majetku obce Buchlovice (cimbálu a kontrabasu, cena dle znaleckého posudku 49 000,– Kč a 12 000,– Kč) na Občanské sdružení Folklorní studio Buchlovice, 687 08 Buchlovice 800, IČO 708137710, za podmínky smluvního ošetření nezcizitelnosti majetku

dle § 84, odst. 2, písm. c)

– změny rozpočtu obce Buchlovice na rok 2005 v příjmové a výdajové části - viz příloha č. 1. rozpočtové provizórium do doby schválení rozpočtu Obce Buchlovice na rok 2006.

Zastupitelstvo obce schvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích

– záměr výstavby bytových domů (min. 36 bytových jednotek) „na klíč“ v jižní části intravilánu na ulici Sportovní v souladu se studií „Novostavba bytových domů“ zpracovanou Ing. Zdeňkem Rokytou pro investora Zoresta s.r.o., se sídlem Mariánské náměstí č. 61, 686 01 Uherské Hradiště,

– Zastupitelstvo obce Buchlovice ukládá starostovi Ing. Jiřímu Černému dojednat podmínky převodu obecních pozemků formou smlouvy o budoucí smlouvě a tuto předložit k projednání na nejbližším zasedání Zastupitelstva obce Buchlovice

Zastupitelstvo obce neschvaluje ve smyslu zákona číslo 128/2000 Sb., o obcích dle § 85, písm. a)

– prodej obecního pozemku parcela č. 2914/1 v k.ú. Buchlovice Ing. arch. Martinu Jírovskému, Mlýnská 35, 390 01 Tábor

Zastupitelstvo obce bere na vědomí

– kontrolu úkolů z minulého zasedání Zastupitelstva obce Buchlovice č.13/2005 ze dne 9. 9. 2005

– informaci o ukončení pracovního poměru ředitelky Mgr. Ludmily Cilečkové na Základní škole Buchlovice, o průběhu konkurzního řízení na místo ředitele Základní školy Buchlovice

– informaci o stavu rekonstrukce domu čp. 24 na náměstí Svobody na Muzeum Podhradí Buchlovice, o scénáři muzea a jeho instalaci tak, aby bylo možno dodržet termín zahájení provozu – březen–duben 2006

Zasedání Rady Obce č. 64 dne 3. 1. 2006

2. Konkurz na místo ředitele Základní školy, Komenského 483, 687 08 Buchlovice

Rada Obce Buchlovice rozhodla na svém zasedání č. 64/06 ze dne 3. 1. 2006 pod bodem č. 3 a jmenovala podle § 102, odst. 2 ad b) zákona č. 128/2000 Sb. o obcích ředitelem Základní školy Buchlovice, Komenského 483, 687 08 Buchlovice, okr. Uherské Hradiště pana Mgr. Františka Klvaňu.

3. Výběrové řízení na pronájem stánku v Tržnici Buchlovice dle Oznámení (viz Rada obce Buchlovice č. 63/05, bod č. 6, vyvěšeno dne 19. 12. 2005)

Rada obce Buchlovice byla seznámena s tím, že do výběrového řízení se přihlásily dvě podnikatelky:

– paní Kateřina Urbancová, Dolní Podvinohradí 343, 687 08 Buchlovice – podnikatelský záměr prodej vyhrazených léčiv, čajů, zdravotnického materiálu, dětských a kojeneckých potravin (kaše, mléka apod.), velmi podrobný sortiment popsán v žádosti o pronájem stánku TIC (po jeho přestěhování do nových prostor Muzea Podhradí Buchlovice),

– paní Ing. Anna Knopfová, Hradišťská 795, 687 08 Buchlovice – podnikatelský záměr prodej

sudového vína doplněný prodejem lahvového vína z produkce místních vinařů

Rada obce Buchlovice posoudila obě žádosti o pronájem podnikatelských prostor v tržnici Buchlovice dle oznámení výše citovaného především dle základních požadavků – sortiment a navrhovaná roční cena za pronájem stánku v tržnici a rozhodla o pronájmu pro Ing. Annu Knopfovou.

4. Žádosti o poskytnutí finančních prostředků:

a) na provoz Centrum pro zdravotně postižené Zlínského kraje – Uherské Hradiště, zastoupený Hana Stieberová, vedoucí centra, Palackého nám. 293, 686 01 Uherské Hradiště, ze dne 19. 12. 2005 b) na práci v terénu, Středisko ranné péče a pomoci rodinám se zdravotně postiženými dětmi EDUCO Zlín, Ing. Dagmar Machová, předsedkyně sdružení, tř. T. Bati 385, 763 02 Zlín, ze dne 18. 12. 2005

Rada obce Buchlovice doporučila obě žádosti evidovat a rozhodnout o nich v čase schvalování rozpočtu obce Buchlovice.

5. Poděkování za sponzorský dar v roce 2005 – Bc. Monika Brožová, vedoucí fyzioterapeut rehabilitačního oddělení Nemocnice Uherské Hradiště ze dne 15. 12. 2005

Rada obce Buchlovice vzala na vědomí poděkování Bc. Moniky Brožové, vedoucího fyzioterapeuta rehabilitačního oddělení Nemocnice Uherské Hradiště za dar obce Buchlovice v roce 2005.

7. a) Žádost o prodloužení nájemní smlouvy na stánek v Tržnici Buchlovice, paní Vlasta Jurčová, 687 08 Buchlovice čp. 716, ze dne 16. 12. 2005

b) Žádost o prodloužení nájemní smlouvy č. 7/2000 na stánek v Tržnici Buchlovice na rok 2006, pan Jan Berg, 687 03 Babice čp. 223, ze dne 3. 1. 2006

c) Žádost o prodloužení pronájmu na Tržnici Buchlovice dle smlouvy č. 10/1997 na rok 2006, pan Josef Janča, Trnávky čp. 449, 687 08 Buchlovice, ze dne 29. 12. 2005

Rada obce Buchlovice rozhodla vzhledem k bezproblémovému průběhu nájmu o prodloužení pronájmu stánků v Tržnici Buchlovice na rok 2006.

8. Žádost o prodloužení lhůty čerpání z půjčky Státního fondu rozvoje bydlení v Buchlovicích č. 19/4, Pavel a Lenka Kuncovi, Hradišťská 518, 687 08 Buchlovice, ze dne 20. 12. 2005

Rada obce doporučila Zastupitelstvu obce Buchlovice prodloužení lhůty čerpání z půjčky Státního fondu rozvoje bydlení č. 19/04 do 30. 6. 2006.

9. Žádost o pronájem podnikatelských prostor (po přestěhování TIC Buchlovice) – prodej vyhrazených léčiv, čajů, zdravotnického materiálu, dětských a kojeneckých potravin, Kateřina Urbancová, Dolní Podvinohradí 343, 687 08 Buchlovice, ze dne 19. 12. 2005

Rada obce Buchlovice doporučila žádost evidovat a zařadit ji do výběrového řízení na pronájem místnosti současného TIC Buchl., toto výběrové řízené bude vypsáno ve druhé polovině ledna 2006.

10. Informace o současném stádiu zpracování Územního plánu obce Buchlovice – ing. Arch. Vladimír Dujka, Zlín – závěry konzultace Ing. Jiřího Černého a architekta dne 3. 1. 2006

Rada obce Buchlovice diskutovala nad návrhem ÚP obce Buchlovice, jehož poslední variantu dodal ing. arch Vladimír Dujka dne 3. 1. 2006. Kromě důkladné kontroly plánu (byly zjištěny některé nedostatky – nepochopení ze strany zpracovatele, které budou specifikovány písemně a předloženy Zastupitelstvu obce Buchlovice) bylo konstatováno, že pořizovatel MěÚ Uherské Hradiště (Ing. Kateřina Sklenářová) vyhlásí projednávání této fáze územního plánu a v návaznosti na jeho očekávané výsledky bude svoláno neprodleně zasedání zastupitelstva tak, aby byl územní plán přijat v nejbližším možném termínu.

11. Vyhlášení výběrového řízení na rek. ZŠ Buchlovice, Komenského 483, 687 08 Buchlovice

Rada obce Buchlovice projednala největší plánovanou investiční akci roku 2006 v obci Buchlovice – rekonstrukci ZŠ Buchlovice a rozhodla o vyhlášení veřejné soutěže na celý rozsah rekonstrukce ZŠ

Buchlovice prostřednictvím firmy INVESTA Uherské Hradiště s tím, že v závislosti na objemu finančních prostředků bude akce etapizována.

Naše cestování

Do mateřské školy v Buchlovicích nastoupilo ve škol. roce 2005/6 celkem 77 dětí, které jsou rozděleny do 3 tříd podle věku. První třídu Kuřátek učí paní učitelka Milena Maňásková, druhou třídu Berušek učí paní ředitelka Bc. Jitka Němečková a nová posila pedagogického sboru Simona Divišová. Třetí třídu Koťátek připravují na budoucí roli prvňáčků paní učitelky Anna Petrášová a Věra Ničpanová.

Naším cílem již byl hrad Buchlov…

V naší MŠ nejenom děti vychováváme, ale také vzděláváme, i když hlavní zodpovědnost za výchovu dětí leží na rodině. Výchovně vzdělávací práce se řídí závazným dokumentem nazvaným Rámcový program pro předškolní vzdělávání, vydaným ministerstvem školství.

Výchova a vzdělávání probíhá volnějším způsobem, než tomu bylo v minulých letech. Větší důraz se klade na jedinečnost a individualitu každého dítěte. Příprava na základní vzdělávání je součástí práce MŠ, avšak nespočívá ve vyrovnání výkonu dětí před vstupem do ZŠ.

Vzdělávání zasahuje celou dětskou osobnost, přináší dětem zkušenosti a poznatky, rozvíjí jejich tvořivost, fantazii a praktické dovednosti. V mateřské škole dále umožňujeme dětem další nadstandardní činnosti, jako je předplavecký výcvik a výuka anglického jazyka, předškolním dětem se špatnou výslovností je věnována logopedická péče.

V návaznosti na školní program a jeho motto „Žádný den strávený v přírodě není zbytečný“ jsme uskutečnili tři poznávací výlety. První z výletů si děti užily na hradě Buchlově a jeho okolí. Nejdříve jsme navštívili hájenku u Karásků. Pan hajný Karásek dětem ukázal chovnou stanici pejsků, ovečky i statného vepříka. Paní Draha Omelková nám zajistila prohlídku hradu, kde dětem přístupnou formou přiblížila jeho historii paní Liba Mikulová.

V pracovně hraběte Berchtolda jsme všichni obdivovali sbírky cizokrajných zvířat a motýlů.

Nejvíce se líbila pověst o Černé paní a jaké bylo překvapení dětí, když jim dala hlasité znamení klíči, že tudy právě prochází! Po vydatné procházce lesem nás autobus přivezl opět domů, do mateřské školy.

Druhý výlet na sebe nedal dlouho čekat. Tentokrát se jelo na ranč Nevada. Majitel ranče, pan Nevřiva, provedl děti celým rančem, ukázal jim osla, koně a poníky a svou chloubu, cvičeného hřebce. Poté si děti vyzkoušely jízdu na opravdickém poníkovi. O svých zážitcích z Nevady si děti ještě dlouho vyprávěly.

Na třetí výlet jsme se vydali pěšky s předškoláky na junácké chatky za buchlovskou pálenicí. Iniciátorem výletu byl pan Kadeřábek, který má ve školce dva vnoučky. V areálu chatek nám rozdělal oheň, kde jsme si opékali jablíčka, prohlédli si okolí. Dětem hlavně chutnala svačinka, kterou připravily naše hodné paní kuchařky. Při zpáteční cestě děti objevily posed a poznaly krmelec, který každoročně navštěvujeme.

…a příště se vypravíme na Cimburk

Všem se cestování natolik zalíbilo, že by nejraději jezdili na výlety každý den. Na jaře budeme v našem velkém cestování pokračovat a určitě se děti mají na co těšit.

Ale to až příště, kdy nás čeká objevování záhad hradu Cimburka. **-ms-, foto: -vlk-**

Kroužky a kurzy na ZŠ Buchlovice

V letošním školním roce pracují na naší škole tyto kroužky: výtvarné činnosti, zajímavá matematika, národopisný kroužek, florbal, dějepisný kroužek, sborový zpěv, Debrujáři, kroužek vaření, výtvarný kroužek, sportovní kroužek, kroužek šikovných rukou, aerobik a kroužek módního návrhářství. Z kurzů mohou žáci navštěvovat: hru na kytaru, hru na klavír, keramiku.

Sborový zpěv

Kroužek vaření

ve školním roce 2005–2006

Florbal

Hra na kytaru

Tříkrálová sbírka 2006

V sobotu 7. 1. 2006 se v naší obci uskutečnila tradiční Tříkrálová sbírka. Ráno jsme se všichni, dospělí i děti, sešli na faře a rozdělili jsme se do jednotlivých skupinek. Ještě jsme zašli do kostela vyprosit si od Pána Boha požehnání na tuto akci – a vyrazili jsme do ulic.

Počasí nám vcelku přálo a čas ubíhal rychle. Děti s krásnými korunami na hlavách vesele zpívaly koledy a značily posvěcenou křídou příbytky písmeny K + M + B 2006. Význam těchto tří písmen bývá vysvětlován jako počáteční písmena jmen oněch tří králů, mudrců, tedy jména Kašpar, Melichar a Baltazar. Tyto tři litery jsou však původně zkratkou požehnání Pán (řecky Kyrios) či Kristus (Christos), obydlí (latinsky Mansionen) ať žehná (Benedicat). Tato zkratka tedy znamená Pán ať žehná tomuto domu. Po skončení sbírky nás na faře čekalo občerstvení: horký čaj, chlebíčky i něco sladkého. Potom jsme se už rozešli ke svým domovům.

V naší obci se letos při této sbírce vybralo celkem 55 259,– Kč. Všem dárcům upřímné Pán Bůh zaplať. Poděkování patří všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na organizaci této sbírky: dětem – koledníkům, dospělým, kteří doprovázeli skupinky jako pověřené osoby a samozřejmě patří poděkování ženám, které nám tak jako každý rok i letos připravily pohoštění na faře po ukončení sbírky. Všem ještě jednou Pán Bůh zaplať. **Mgr. Helena Šmolová,** místní asistentka

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2006			TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2005		
Obec	**Skup.**	**Částka**	**Obec**	**Skup.**	**Částka**
Babice	7	30 297,00	Babice	7	36 386,50
Bílovice	8	38 619,50	Bílovice	8	45 553,00
Boršice u Blat.	2	32 107,00	Boršice u Blat.	2	34 222,50
Boršice	10	54 261,50	Boršice	10	79 781,50
Břestek	5	16 433,00	Břestek	5	14 600,00
Březolupy	5	32 735,50	Březolupy	4	34 740,50
Buchlovice	**9**	**55 259,00**	**Buchlovice**	**7**	**60 352,00**
Častkov	0	0	Častkov	0	0
Hluk	27	103 610,50	Hluk	27	110 230,50
Hostějov	1	2 950,00	Hostějov	1	3 834,50
Huštěnovice	2	15 425,00	Huštěnovice	2	17 829,00
Jalubí	8	25 482,00	Jalubí	8	32 910,00
Jankovice	2	8 326,00	Jankovice	2	7 746,00
Kněžpole	3	26 948,00	Kněžpole	3	27 527,00
Kostelany n.M.	4	18 116,00	Kostelany n.M.	3	24 611,50
Košíky	2	6 136,50	Košíky	3	6 907,00
Kudlovice	6	17 000,00	Kudlovice	6	19 675,00
Kunovice	16	114 212,00	Kunovice	15	124 580,50
Medlovice	1	9 220,00	Medlovice	1	8 487,00
Mistřice	6	25 465,00	Mistřice	6	30 525,00
Modrá	5	17 627,50	Modrá	4	16 262,00
Nedachlebice	3	20 054,00	Nedachlebice	3	25 164,00
Nedakonice	5	37 187,00	Nedakonice	5	35 527,00

Ořechov	2	16 814,50	Ořechov	2	19 307,00
Ostr. Lhota	12	30 237,00	Ostr. Lhota	12	34 382,00
Ostr. N.Ves	15	48 916,50	Ostr. N.Ves	7	44 507,00
Osvětimany	2	16 610,00	Osvětimany	2	16 240,00
Podolí	3	15 451,00	Podolí	3	13 509,50
Polešovice	12	33 680,50	Polešovice	11	47 388,50
Popovice	3	19 174,50	Popovice	3	24 404,50
Salaš	2	7 851,00	Salaš	2	9 314,00
Staré Hutě	0	0	Staré Hutě	0	0
Staré Město	18	140 189,50	Staré Město	18	139 500,00
Stříbrnice	1	7 190,50	Stříbrnice	1	6 929,50
Stupava	0	0	Stupava	0	0
Sušice	4	11 300,00	Sušice	4	12 719,50
Svárov	3	5 670,00	Svárov	3	6 487,00
Topolná	9	39 503,00	Topolná	9	43 946,00
Traplice	4	17 236,00	Traplice	4	18 666,00
Tučapy	1	7 065,00	Tučapy	1	10 910,00
Tupesy	9	24 913,50	Tupesy	6	29 176,50
Uh. Hradiště	47	285 017,00	Uh. Hradiště	39	267 313,80
Uh. Ostroh	8	67 833,50	Uh. Ostroh	7	71 311,50
Újezdec u Os.	1	7 822,00	Újezdec u Os.	1	7 152,00
Vážany	3	10 063,00	Vážany	1	11 849,50
Velehrad	9	29 064,00	Velehrad	6	30 272,00
Zlámanec	2	8 226,00	Zlámanec	2	10 131.50

Sdružení rodičů při ZŠ Buchlovice a ZŠ Buchlovice pořádají

v pátek 10. února 2006
v tělocvičně základní školy tradiční

RODIČOVSKÝ PLES

Začátek je v 19.30 hodin.
K tanci a poslechu hraje V.S.P. Band
Občerstvení zajištěno – bohatá tombola
Srdečně zvou pořadatelé

Proběhla valná hromada SDH

V neděli 8. ledna 2006 proběhla v restauraci Záložna výroční valná hromada Sboru dobrovolných hasičů v Buchlovicích. Jednání, kterého se zúčastnilo téměř pět desítek členů sboru, poctil svou návštěvou také místostarosta obce Buchlovice pan Petr Dvořan. Hlavním bodem programu jednání bylo zhodnocení činnosti sboru v roce 2005 a vytyčení úkolů pro rok 2006.

Zprávu o činnosti sboru za rok 2005 přednesl starosta sboru pan Antonín Zelinka. Z jeho projevu vybíráme: „ .... k dnešnímu dni má sbor 85 členů, z toho je 69 mužů a 16 žen. V roce 2005 byl přijat 1 nový člen. Naše řady v roce 2005 navždy opustili čestný starosta sboru pan Antonín Hrabal a pan Vladislav Malinka.

Naše jednotka vyjížděla v roce 2005 celkem 11krát: 4. 4. hořela tráva v blízkosti staveni v Boršicích, 5. 4. opět tráva ve Stříbrnicích, 20. 5. skládka OTR na Křížných cestách, 21. 5. kontejner v Chrastích, 28. 5. opět skládka OTR na Křížných cestách a téhož dne ještě jednou, 21. 6. velkokapacitní seník ve St. Městě, 25. 6. tráva v blízkosti lesa na Újezdách, 29. 6. počtvrté skládka OTR na Křížných cestách, 11. 7. bleskem zapálený rodinný dům ve Stříbrnicích a 5. 10. kamion u motorestu Samota. Při zásazích byly použity klasické proudy, vysokotlak, kropicí lišta, vodní dělo, osvětlovací stožár, žebře, naviják, háky, motorová pila a samozřejmě dýchací technika. Oproti předchozímu roku to bylo o tři výjezdy více.

Technika byla využita i na jiné účely, jako je čištění vozovek, kropení, doprava vody a různé další výpomoci, také k zajišťování kulturních akcí, dětských dnů, ukázky pro děti škol, na táborech, soutěžích, jako dozor při filmových natáčeních atd. Naše vozidlo CAS 24 ujelo v roce 2005 1916 km.

V průběhu roku byla také prováděna údržba a čištění techniky a ošetřování výstroje a výzbroje.

Nyní mi dovolte několika slovy zhodnotit

Zleva: starosta sboru Antonín Zelinka, místostarosta obce Buchlovice Petr Dvořan, jednatelka sboru Marie Kuncová a velitel zásahového družstva Antonín Hrabal

Účastníci valné hromady

úkoly, které jsme si stanovili splnit na minulé valné hromadě.

1. úprava a údržba hasičské zbrojnice

Vzhledem k tomu, že jsme se více zaměřovali na zvládnutí nové techniky a na výcvik zásahového družstva, v hasičské zbrojnici se prováděly jen ty nejnutnější práce. Důvodem menší aktivity ve zbrojnici bylo i blížící se 130. výročí založení sboru, které připadá na letošní rok a pro něž se chystáme dát hasičskou zbrojnici do pořádku kompletně.

2. údržba hasičského zařízení

Tento bod byl plněn průběžně.

3. zásahové a záložní družstvo

Kromě vzpomenutých účastí u požárů jsme věnovali několik nedělních odpolední k výcviku a kondičním jízdám nebo součinnostním cvičením se záchrannými hasičskými sbory Uh. Hradiště a Uh. Brod. Dále jsme se zúčastnili školení řidičů, lezců, obsluhy motorové pily, vyprošťovací techniky, chemické havárie, školení nositelů dýchací techniky a s tím spojené zdravotní prohlídky členů.

4. preventivní prohlídky

Preventivní prohlídky by měly být důslednější, ale vzhledem k počtu a různorodosti objektů je to věc složitá a náročná.

5. účast na školeních

Jakmile budou pro nás přijatelné termíny, vyšleme vytipované členy na týdenní školení.

6. práce s mládeží

Pro práci s mládeží máme dobré materiální vybavení i prostory. Práce s mládeží se však nedaří, protože nemáme pro tuto práci vedoucí.

7. soutěžní družstvo

V poslední době se však formuje družstvo nových, mladých hasičů, takže očekáváme zlepšení. Naše družstvo se letos zúčastnilo soutěže v netypických disciplínách v Temelíně. Tato soutěž bývá pořádána pro sbory vybavené technikou Renault.

Z kulturních akcí jsme letos uspořádali fašaňkovou obchůzku po obci a hody.

Tradiční zájezd, který jsme na loňský rok plánovali, se neuskutečnil, snad letos.“

Připravili: -vlk-, Ant. Zelinka, foto: -vlk-

Zmrzlé kule

V sobotu 28. ledna 2006 se na školním hřišti uskutečnil již šestý turnaj série Janáček Grand prix sezóny 2005/2006 v petanque, jehož pořadatelem byl místní Petanque klub Stříbrné kule. I když rtuť teploměru klesla o pět dílků pod nulu, byl vyrovnán účastnický rekord z loňského června. 69 hráčů z celého okresu bylo na zasněžených hřištích rozděleno do jedenácti skupin, v nichž se střetli každý s každým. Do vyřazovacích bojů postoupili až na jednu výjimku nejlepší tři. Maratónem 219 utkání nakonec prošel vítězně prezident klubu Jan Štokman, který ve finále zdolal Kláru Machulkovou z Uh. Hradiště 9:5. Bronzovou medaili pak vybojoval taktéž domácí hráč Jiří Sonntag. Ten v souboji o třetí místo porazil hradištského Radima Sklenáře 9:6. Nejlepším hráčem do 15 let se stal celkově šestý David Michálek z Buchlovice. V celkovém pořadí celoroční soutěže vede Pavel Prášilík z Boršic, před Josefem Pospíšilem z Kunovic a Peterem Huťkou z Uh. Hradiště.

Celý turnaj provázela za krásného zimního odpoledne výborná atmosféra, jak je vidět i s následujících snímků. Hráči i diváci se mohli posilnit gulášem, či se zahřát svařákem nebo grogem. Další turnaj se uskuteční pravděpodobně 4. března a pořadatelé na něj zvou i nové zájemce o tento netradiční sport. Stačí přijít, zaplatit symbolické startovné a nebo se stát přímo členem klubu. Naše dveře jsou otevřené všem.

Ještě předtím však klub svolává na 18. února 2006 valnou hromadu, která se uskuteční od 14 hodin v restauraci U Páva. Po jejím konci proběhne turnaj v šipkách, přístupný všem příchozím.

Podrobné informace o klubu jsou na stránkách www.volny.cz/stribrnekule. **Jan Štokman**

Foto: Oldřich Stránský

Kronika buchlovického hasičského sboru

Počátky sboru – rok 1876 a 1877 – 2. část

Naše minulé putování nejstarší buchlovickou hasičskou historií jsme přerušili na začátku prosince 1877, kdy Friedrich Böhm počtvrté požádal „Vysoké c. k. Místodržitelství“ o laskavé schválení stanov sboru.

Do jaké míry zapůsobily na tehdejší úřady slibované stížnosti Tita Kršky, není známo, jisté však je, že „Vysoké c. k. Místodržitelstvo“ nakonec napočtvrté „ponížené žádosti“ opravdu „milostivě“ vyhovělo a předložené stanovy 7. 2. 1878 schválilo v tomto znění:

Stanovy
Dobrovolné hasičské jednoty v Buchlovicích

§1. Účelem sboru hasičského jest spořádané spoluúčinkování při nebezpečenství ohně, by zachráněn byl život a majetek občanů.

§2. K dosažení tohoto účelu slouží:

a.) pravidelně vedený tělocvik s ohledem na cvičení hasičská jak se strojemi, tak bez nich, veřejně i soukromě

b.) poučné a zábavné schůze v zřízení hasičském

c.) peněžité prostředky pozůstávají z měsíčních příspěvků činných a přispívajících údů, jako i z podpory od obce Buchlovické, kteráž k tomuto účelu věnuje 10 zl. r. č. a mimo toho stříkač v ceně 850 zl se vším příslušenstvím a se uvoluje všechny potřebné spávy na hasičském náčiní obstarati

d.) z dobrovolných darů jednotlivých osob

Zřízení

§3. Sbor hasičský má své sídlo v Buchlovicích a tvoří se dobrovolným přistoupením a sestává z členů:

a.) činných - b.) přispívajících a c.) čestných

činní údové jsou buď v oddělení:

I. ochránců neb II. stříkačníků

§4. Údem jednoty může se státi každý zachovalý občan v stáří nejméně 18ti let, jsa výborem přijat.

§5. Přispívající člen jest ten, který se zaváže buď ročně neb měsíčně sbor hasičský peněžitě podporovati.

§6. Valná hromada volí k návrhu výboru takové osoby za čestné členy, kteří si zvláštní zásluhy o jednotu vydobyli.

Práva a povinnosti

§7. Obecní výbor má právo, když jednotu podporuje, při valné hromadě býti zastoupen, jakož i valnou hromadu svolati, když náčelnictví s tím souhlasí. Sbor hasičský jest povinen každého roku obecnímu výboru závěrek účtů předložiti.

Všichni údové mají právo:

a) do valných hromad přicházeti a v záležitostech jednoty rokovati

b) ze svého středu starostu a tři výbory voliti, výjma voliti náčelníka a 2 důstojníky, kterouž volbu vykonávají činní členi

§8. Každý činný člen jest povinen řád služební zachovávati, který občasně načelnictvo vydávati oprávněno jest.

§9. Vyloučení členů z jednoty přísluší výboru k návrhu náčelnictva a stane se když člen:

a) těžce se prohřešil proti stanovám neb služebnímu řádu

b) nařízení náčelníka neb svého představeného neuposlechl

c) nečestně se choval na cvičišti neb mimo něho

Správa jednoty

§10. Záležitosti jednoty spravuje:

a) valná hromada

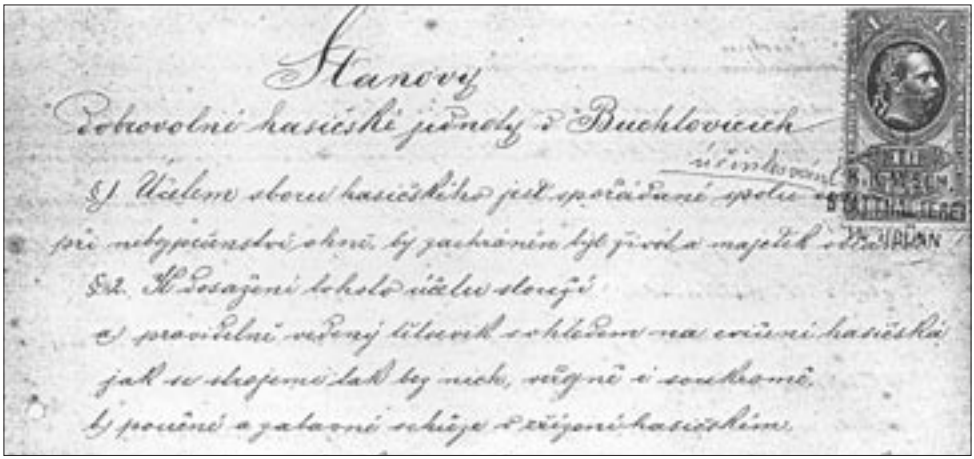
b) výbor a

c) náčelnictví

§11. Valná hromada jest soubor všech členů. Řádná valná hromada schází se koncem měsíce prosince každého roku. Mimořádnou valnou hromadu svolati může výbor kdykoliv toho potřebu seznává, svolati ji však musí, žádá-li to obecní představenstvo neb alespoň 10 činných členů.

Řádné valné hromadě předkládá výbor roční účty, výkaz mohovitosti a rozpočet na rok příští.

Valná hromada má nejvyšší právo rozhodovati ve všech záležitostech jednoty se týkajících, zvláště si však vyhrazuje:

Stanovy
dobrovolní hasičské jednoty v Buchlovicích
§ 1. Účelem sboru hasičského jest spořádané spolu
při nebezpečenství ohně, by zachráněn byl život a majetek
§ 2. K složení tohoto účelu slouží
a pravidelní cvičený účinek s ohledem na cvičení hasičská
jak se stejnou lad bez nich, vůbec i soukromě.
by povinné a zakázané rukojeť k cvičení hasičskému.

Ukázka nejstarších stanov

a) voliti starostu, tři výbory a revizory, voliti náčelníka a důstojníky, jenž přináleží též do výboru, volí pouze činní členi též při valné hromadě

b) skoumati a schvalovati správu, účty a rozpočet

c) jmenovati čestné členy

d) vydávati a měniti stanovy

Valná hromada může jen tenkráte platně uzavírati, když jest přítomno alespoň třetina všech údů, nesejde-li se dostatečný počet svolá se opětně valná hromada a ti, kteří se pak v pravý čas sejdou, mohou uzavírati v záležitostech, které první valné hromadě na denní pořádek byly položeny.

Valné hromadě předsedá starosta neb jeho náměstek.

Při volbách, které se dějí vesměs na dobu jednoho roku, odevzdají se lístky hlasovací, pak-li se neujednalo hlasovati aklamací.

Aby se mohl učiniti nález v změnění stanov anebo rozejití se sboru, musí souhlasiti nejméně dvě třetiny činných členů.

O rokování a usnesení musí se zavésti protokol, kterýž podpisuje starosta neb jeho náměstek a dva z valné hromady zvolení členi.

Výbor

§12. Výbor sestává ze starosty, tří výborů a dvou důstojníků. Všichni musí býti sobě právní.

Výbor koná svůj úřad bezplatně a jest za své jednání valné hromadě a obecnímu představenstvu odpovědný a má právo:

a) voliti ze středu výborů náměstka starosty, jednatele a pokladníka

b) jednotu zastupovati na venek a spravovati její jmění

c) přijímati členy

d) vybírati příspěvky členů a zapravovati výdaje

e) valnou hromadu svolati

Sezení výboru svolává starosta neb jeho náměstek.

Aby usnesení výboru byly platnými musí býti nejméně 5 výborů přítomno, většina hlasů rozhodne.

Starosta přijímá veškeré dopisy od úřadu a zastupuje výbor potažmo spolek před úřady i mimo ně. Listiny, kterými jednota právní závazek na sebe béře, musí býti podepsaný starostou neb jeho náměstkem, náčelníkem a jedním výborem.

Veškeré prohlášení děje se vyvěšením návěští na radnici, podepsané starostou spolku.

Náčelnictvo

Se skládá z náčelníka, dvou důstojníků a dvou četařů. Náčelník vykonává moc exekutivní pouze na činných členech, on vede cvičení hasičská. Vedle §44. zem. zák. zastupuje k rozkazu obce - sbor hasičský obec svým náčelníkem a tento zvolený náčelník od činných členů jsa od obecního výboru potvrzen, zastává obec při požárech vedle §39. zem. zák. 5. dubna 1873 jemuž přenešena moc výkonná a tento jest za své jednání odpovědný jen obecnímu výboru. Náčelníkovi podřízení jsou veškeří důstojníci, četaři a činní členi. Náčelnictví si vyhražuje:

a) přijmuté členy do oddělení neb čety vřaditi
b) jednati a udržovati pořádek v tělocvičně a skladišti
c) vypracovati domácí, cvičební a služební řád
d) vésti seznam na údům propůjčenou broj a šaty

Vyřízení sporů

Spory členů jednoty mezi sebou a nebo výborem, které povstaly z poměru spolkového, vyřizují se platně k tomu zvoleným smírčím soudem pozůstávajícím ze 4 členů, z jehož nálezu není odvolání.

Zničení sboru

Sbor tento zřizuje se co stálý, pakli by se ale stalo, že by se sbor rozešel, připadne jmění všechno po zapravení výloh obci Buchlovické (stříkač je vždy majetkem obecním), kteréž obecní představenstvo má ochraňovati a pečovati o to, by opět sbor hasičský se utvořil.

Přestože po celý rok 1877 sbor formálně neexistoval, činnost, pro niž byl založen, však v tomto roce vyvíjel. Z již výše citovaného dopisu hraběti Berchtoldovi je zřejmé, že v letech 1876–78 se buchlovický hasičský sbor zúčastnil dvanácti zásahů. O jednom konkrétním požáru nás informuje koncept dopisu, který nese datum 3. 4. 1878 a který Friedrich Böhm adresoval pojišťovací agentuře „Reunione Adriatica di Securta" ve Vídni. Böhm v něm píše, že 22. 9. (zřejmě 1877) v 7 hodin ráno vypukl v Buchlovicích v domě pana V. Hrušky požár, který se vlivem větru přenesl i na sousední dům E. Lukeštíka (jednalo se o domy v Kostelní ulici naproti dnešní budovy obecního úřadu). Dále se z konceptu dovídáme, že právě díky zásahu hasičů byly škody ohněm způsobené značně zníreny a že právě přičiněním hasičů byl před vzplanutím zachráněn sousední dům pana Mitáše. Na závěr Böhm žádá jmenovanou pojišťovnu o udělení roční podpory. Svou žádost odůvodňuje také tím, že u „vaší" pojišťovny je pojištěna již celá řada buchlovických domů. Zda byla či nebyla pojišťovnou buchlovickým hasičům podpora udělena, nevíme.

V roce 1877 začala dlouholetá obchodní spolupráce buchlovického hasičského sboru s moravskou „Továrnou na stříkačky, nářadí k hašení ohně a na stroje bratrů A. F. Smekalů v Čechách u Olomouce" (dnes Čechy pod Kosířem). V listopadu 1877 od této firmy zakoupili buchlovičtí hasiči 9 skládacích košů na vodu po 1 zl. 15 kr., celkem i balným, které činilo 15 kr., za 10 zl. a 50 kr.. Faktura byla vystavena 21. 11. 1877 a zaslána „dnešní poštou". Skládací koše nebyly jediným zbožím, které buchlovický sbor od Smékalových firmy v roce 1877 odebral. 14. 12. 1877 stvrzuje zástupce firmy Novotný přijetí obnosu 20 zl. 50 kr., kterým je účet sboru vyrovnán. Zaplacená suma činila téměř dvojnásobek ceny košů.

Již v roce 1877 věnovali buchlovičtí hasiči velkou pozornost svému vnějšímu vzhledu. Svědčí o tom účty, které sboru předložil sedlář a současně také člen důstojnického sboru Ludvík Dorazil. 31. 12. 1877 vyúčtoval hasičské jednotě následující položky: provazníkovi 30 kr. za dělání šňůr, 1 zl. 20 kr. za zhotovení „třapců i s klatkama" na horny, 1 zl. 20 kr. za opravu dvou helem, 60 kr. za opravu lvů na dvou helmách, 70 kr. za znak pro pana velitele, 40 kr. za pás zdobený kůží rovněž pro velitele a 40 kr. za lezecké znaky na dva kabáty. Pro úplnost doplňji i zbývající účtované položky: 7 kr. za papír a kolek na dopis pro bratry Smékalovy, 18 kr. za balík, 17 kr. za papír a kolek na dopis pro Moravskoslezskou pojišťovnu, 17 kr. za papír a poštovné na dopis pro Triestskou pojišťovnu a 80 kr. za „hadry".

Poznámka:

V prvním a druhém díle kroniky se několikrát objevilo jméno předního představitele počátků hasičského hnutí na Moravě Tita Kršky. Dovolte mi ná závěr několik slov o této významné osobnosti.

Titus Krška se narodil v roce 1841 v Třebíči, kde v roce 1868 založil první český dobrovolný hasičský sbor. Stál u zrodu i druhého českého dobrovolného hasičského sboru, který založil v roce 1871 ve Velkém Meziříčí, kde působil jako městský tajemník. Jako zanícený vlastenec nebyl tehdejším rakouským úřadům pohodlný, a proto byl nejprve tajně střežen, později, v roce 1876, byl pro vlastenecké rejdy svého úřadu zbaven. Stál u zrodu zemské hasičské jednoty, jejíž stanovy byly schváleny 5. 9. 1883. V letech 1894 - 1900 byl starostou (druhým v pořadí po Dr. Josefu Illnerovi) zemské jednoty hasičské. Zemřel 24. 10. 1900. Pro své zásluhy v hasičském hnutí byl nazýván „naším hasičským Karlem Havlíčkem". **Vlastimil Kořínek**

Z minulosti buchlovických skautů – II

V dnešním čísle opět pokračujeme v rozhovoru s panem **Františkem Ryškou** o historii buchlovického Junáka.

– Pořádali jste ještě ve stejném roce nějaký další tábor?

– Ano. Byl to už stálý tábor s podsadami, který se konal u Valašské Polanky. Zúčastnili se ho i kluci z Kvítkovic. Přišli jsme na místo a potřebovali podsady. Proto jsme zašli na místní pilu a informovali se o možnosti získat okorky. Jak nás pracovníci uviděli, začali volat vedoucího: „Jé, pane šéf, máme tu skauty! Co, chcete okorky? Máme tu ještě z období před válkou hotové podsady, podíváme se na ně.“ Podsady byly dobré, a tak jsme je použili – mimo kuchyňský stan. Tam už byla podsada z okorků. Se sehnáním táborové louky nebyly taky žádné problémy, s ochotným panem hajným to šlo rychle.

V prázdninovém táboře se vystřídaly celkem tři oddíly. První byly nejstarší děti, které tábor budovaly, druhé nejmladší a pak následovaly starší, na něž připadla likvidace našeho dočasného domova.

Abychom se měli kde umývat, zbudovali jsme na potoce zástavu i s dřevěným padacím mostkem, který se na noc zvedal. Jednou jsme uspořádali táborák a pozvali naň pana hajného. Ten se tedy vydal i se svou manželkou. Ale ouha. Služba zapomněla most zvednout a oba příchozí spadli do zástavy. Kupodivu jim to asi nevadilo, šli se převléct a přišli později. Na táboráky chodili ostatně lidé z celého okolí a doptávali se, kdy zase bude další.

Mléko jsme chodili nakupovat ke třem ženám, jež měly ryšavé vlasy. Proto jim děcka říkala „tři veverky“. Jinak jsme chodili pomáhat na polesí a jeden z pracovníků se nás zeptal, co za to chceme. Povídám, že ukážu dětem, jak se chytají pstruzi do ruky, kterých je za našim táborem v potoce mnoho. On na to, ať si nachytáme, co chceme. Zdolali jsme tehdy devětadvacet kousků. Když se večeřelo, byl úplný klid. Děti dávaly pozor na kosti.

Porada na táboře u Valašské Polanky (1945)

– Kdysi jsem slyšel o vašem loutkovém divadle.

– Loutkové divadlo „Radost“ jsme založili v zimě roku 1945. Další klubovnu jsme dostali v prostorách bývalého obecního úřadu v Masarykově ulici. Vlevo uvnitř jsme byli my a vpravo knihovna. Pro poměrnou velikost nám prostory vyhovovaly. Stolaři, bratři Antonín a Jan Horákovi, postavili rozměrné jeviště a hráli jsme tu pro děti klasické pohádky – zčásti se zakoupenými loutkami a zčásti s vyrobenými ve zlínských ateliérech. Činnost tohoto divadla trvala poměrně dlouho. Za nepříznivého počasí se v klubovně promítaly tehdy oblíbené americké grotesky, které přivážel Rosťa Zámečník.

V následujícím roce 1946 jsem musel na vojnu. Tehdy měli naši skauti letní tábor ve Starém Hrozenkově. V následujícím roce už nastoupila mladší generace junáků. Ti starší šli do škol a do učení. Tehdy jsme měli dokonce dívčí družinu, kterou vedla učitelka Čermáková a paní Nekudová. V roce 1948 letní tábor už povolený nebyl. Proto jsem obcházel různá místa, až jsem dostal razítko na tábor putovní. Ten poslední v roce 1949 se uskutečnil na bývalé junácké chatě pod Břesteckou skalou. Taky to dalo práce. Předseda okresního akčního výboru nám nakonec vyšel vstříc.

– Jak jste prožívali rozehnání junácké organizace po změně poměrů v roce 1948?

– Tehdy jsme nejprve dostali náhradní klubovnu v horní zámecké budově, vpravo v poschodí. Tu po nás poté převzali svazáci a my se stěhovali na dnešní zámeckou vrátnici. To byla naše poslední klubovna až do roku 1950. Nyní nás už jen čekalo odevzdání všech věcí „mládežníkům“. Nechtěli jsme je všechny předat, mnohé jsme si pořídili sami, jiné jsme dostali atd. Mysleli jsme, že svazáci nemají úplnou „páru“ o našich majetkových poměrech. Jeden z našich blízkých je však informoval, a tak na nás nakonec vyrukovali s úplným seznamem. Ale ještě předtím jsem vzal ty nejcennější skautské věci v kufříku a uložil v domě mé tety na Suchém řádku, kde později bydleli Pečenkovi. Informaci o domovní prohlídce ohledně skautských věcí mě došel v jeden večer neoficiálně oznámit jeden straník z Lúček. Ale i přesto se k tomu odhodlal. Do rána jsme ještě další věci

Junácká čestná stráž u pomníku padlých

z klubovny odnesli, ale nic to nakonec nepomohlo. Museli jsme odevzdat i ty loutky.

– Bylo to všechno škoda, nemyslíte?

– To víš. Přišlo nám to najednou všechno líto. Tolik to všechno dalo práce. Naše skautská klubovna byla jakýmsi junáckým domovem. Děcka se tam scházela, pomáhala si dělat úlohy do školy. Vzpomínám například na úkoly budoucího pekaře Františka Viktorína.

Vedle loutkového divadla jsme dělali třeba mikulášské večírky, besídky. Kolikrát nám pomáhali s kulisami i filmaři ze Zlína. Mikuláše jsem dělával já, děvčata anděly a další hoši čerty. Mezi lidmi byl o nás veliký zájem. Nosili nám předem mikulášské dárky, které jsme předávali pak jejich hodným i nehodným potomkům. A ty táborové ohně. To bylo opravdu něco. Na nich při hrách vznikaly různé přezdívky, třeba Šmelina, Bosambo, Plachetka, Švindl, Krása atd. Ani se sháněním dřeva na topení v klubovně jsme to neměli těžké. „Dondite, dám vám ho, kolik chcete,“ říkával nám třeba řezník, starý Šivara.

(Pokračování)

Připravil Bořek Žižlavský
Foto archiv autora

Fotografie z letního stanového tábora u Valašské Polanky (1945)

Vzpomínky na Prajse v Buchlovicích

Vzpomínky na prusko-rakouskou válku v roce 1866 se ještě dlouho uchovaly v mysli buchlovických občanů. Také v Buchlovicích byli tehdy Prusové ubytovaní a dlouho se o nich vyprávělo, že byli velmi hladoví a nenasytní. Na co přišli, to snědli, ale nebyli prý násilničtí, co vzali, za vše zaplatili. Ještě dodnes se u nás říká, když má někdo velký apetit, že „žere jak Prajs" nebo že „se cpe jak Prajs". Když jsem byla malá, tak ještě někde sem tam hodně staré stařenky strašily malé děti, že „přinde Prajs a sebere jich do pytla". Slyšela jsem o jejich pobytu v Buchlovicích celkem čtyři vzpomínky.

První vzpomínka, kterou vypravuje pan Karel Strýček dodnes, se váže ke stolu v jeho rodném domku v Helštýně. V době, když jsem ještě nechodila do školy, byli Strýčkovi našimi sousedy a já jsem bývala u nich, jak se říká, pečená, vařená. Líbilo se mně u nich v kuchyni, která svítila čistotou, na kterou paní Strýčková, maminka buchlovického pana kostelníka, velmi držela. Ještě teď, když si na místnost vzpomenu, vybaví se mi

Cesta Nad Zahrádky

světlo a jas. Byly tam sice dvě postele, na nichž se spávalo, ale byly světlé a zakryté nažehlenými a naškrobenými, plátěnými přehozy s kanýrky. Byl tam také kredenc, na tu dobu moderní – bílý s černými rokokovými panáčky. U okna na dvůr byl kachlový bleděmodrý, do lesku „vyšmirglovaný" sporák s bíle lakovanou bednou na dřevo. Pod dvěma okny na ulici byl vydrhnutý stůl s lavicí u zdi. Nad ním pod sklem svaté obrázky. Na zemi byla rovněž doběla vydrhnutá podlaha. V boční hraně stolu byly čtyřhranné díry, které mě velmi zajímaly. Zeptala jsem se Strýčkového stařečka, od čeho jsou. Usmál se a řekl: „Ja, Zdeničko, ty sú od prajských piklhauben. Když tu byli v šestašedesátým roku Prajzi, mě bylo tehdá dvanáct roků a šecko si pamatuju. Bývali po všeckých barákoch a velice dbali na pořádek. Všecko se moselo enom ligotat. Na vrchu piklhauben měli takové špice, ty zarazili do stola a tak mohli piklhaubny vypucovat, že se enom blyštěly. Tož od teho sú v tem stole ty ďúry."

Druhá vzpomínka se týká Poláků v pruské armádě, kteří jako příslušníci polské menšiny museli v Prusku rukovat v době válečné do armády. Bylo jich v pruské armádě hodně, i důstojníků, a v Buchlovicích se s místním obyvatelstvem dobře domluvili a dobře si rozuměli. V Příční ulici u Černíků byl ubytován poručík, původem Polák, který měl sluhu Vojtu, také Poláka. Každý den ráno na dvoře musela nastoupit jeho jednotka a podat hlášení. Signál k nástupu hlášení zajišťoval onen Vojta. Na Černíkově dvoře na ořech zavěsil zvláštní zvučné železo a do něj tříškal kusem železné tyče, čímž se vyluzovaly tóny podobné chraplavému zvonění a slyšitelné poměrně daleko. Tomuto libozvučnému nástroji byl udělen název „tarantrdla". Nástup jednotky vždy proběhl na dvoře, aniž by omezil jakýkoliv hospodářský provoz.

Jednoho dne se však pan lajtnant probudil pozdě. Na dvoře však, až na zvuky hospodářského provozu, bylo ticho. Po jednotce ani vidu ani slechu. Vojta klímal pod ořechem a na ořechu nebyly ani „tarantrdla". „Vojto, proč netarantrdlovals?" – zařval pan lajtnant. Vojta se probudil a postavil se do pozoru. „Poslušně hlásím, že jsem nemohl," odpověděl Vojta. „Přišla kruva (kráva), nabrala na rohy „tarantrdla" aj s řetazem a utékla s něma kdesi do humna." „Hned se seber a najdi kruvu se všeckým," poručil lajtnant. Vojta s hospodářem šli krávu chytat. Našli ji v humně za mlatevnou, na rohách měla omotaný řetěz i s „tarantrdlama". Nechala se klidně chytit a osvobodit od tříznivého břemene. Vojta

Jeden z domů v Helštýně

zavěsil „tarantrdla“ zase na ořech a s chutí si do nich zatřískal. Jednotka nastoupila, provedl se rozkaz a vojenský i selský život opět probíhal svým tempem.

Tuto příhodu jsem slyšela několikrát vyprávět na besedách i dračkách.

Poslední vzpomínka na Prušáky v Buchlovicích je opět z draček a váže se zase k nešťastnému prajskému pytli na zlobivé děti. Bohužel, pytel byl jen na děti světlovlasé, tmavé prý nechtěli. V Prusku snad mělo být málo dětí, a tak když se Prajsi blížili k Buchlovicím, v Podvinohradí jeden nedobrý „vybijanec“ se světlými vlasy a nebesky modrýma očima vletěl doma do světnice, kde všude tehdy byly jenom pece a volal: „Prajzi idú, Prajzi idú. Zeberú mě do pytla. Honem, vydělejte z pece ven randlík“. Skočil k čelusnám pece a vytáhl ven z trojnožky randlík, celý začazený sazemi. Saze z randlíku si otřel na hlavě do vlasů a hned byl z andílka pekelník.

Mě, když jsem byla malá a přistěhovali jsme se na Suchý řádek, strašila s prajským pytlem staženka Konečná, protože jsem byla také „čertovo kvítko“. Honila jsem jí a dráždila moráky, aby se nafukovali a hudrovali. Volávala na mě: „Počký, počký, dondú Prajzi a zeberú tě do pytla.“ Já jsem jí odpovídala: „Nezeberú, nezeberú, já su černá.“

V dospělosti jsem nikdy o této hrozbě pro neposlušné děti nepřemýšlela, až teď, co tyto vzpomínky píšu, se mi v hlavě najednou objevilo slovo „Lidice“ a druhá světová válka. Když nacisti zlikvidovali rodiče, dělali mezi osiřelými dětmi výběr světlovlasých a modrookých a dávali je na převychování do německých rodin. Stávalo se to už někdy v minulosti? Uchovaly se na to v lidovém ústním podání tyto zbytky? Prusové tu byli ještě v napoleonských válkách jako protivníci Napoleona, za Marie Terezie v druhé polovině osmnáctého století, pruské a severoněmecké pluky tu byly i v době třicetileté války.

Já jsem byla strašena „prajským pytlem“ na nedobré děti ještě od stařenky Sochové, když jsme ji s její vnučkou zlobily v jejím malém domečku. Naopak úsloví o nenasytnosti Prusů („je rozežraný jak Prajs“) se v Buchlovicích užívá dodnes a četla jsem o tom i v mnoha knížkách.

Po Prajsech zůstala u nás, tak jako mnohde jinde, neblahá památka – cholera. V každé obci na ni zemřelo hodně lidí. I v Buchlovicích. Pro zemřelé na choleru byly zřizovány zvláštní cholerové hřbitovy. Z našeho cholerového hřbitova byl později zřízen dětský hřbitov, který je dnes součástí jednoho velkého hřbitova.

Zdenka Maršálková
Ilustrace Ladislav Maršálek

Pomístní jména v Buchlovicích – 2. část

Uvádíme ještě několik pomístních jmen z Buchlovic. Řada z nich je uvedena a vysvětlena v pěti dílech knihy Chřiby záhadné a mytické (ed. Žižlavský 2003, 2004, 2005), také ve Vyprávění o křížích, sochách a božích mukách v Buchlovicích (Žižlavský 2000). Protože tyto publikace jsou beznadějně vyprodány, nebude jistě na škodu, když se čtenáři BZ seznámí s informacemi i o několika dalších pomístních jménech, jak byla v minulosti užívána.

Bašta – část hradeb, přeneseně pevná obrana, nedobytné místo

Bašta hradu Buchlova

Bílé potoky – horní část Buchlovického potoka, který někde mezi Buchlovem a Starými Hutěmi vzniká z několika drobných toků (potoků). Ty dostaly název podle bílé barvy. Když se voda pění, na pohled je bílá na povrchu. Na Moravě existuje i jedna říčka s názvem Bílá.

Brněnka – tak se říkalo silnici (cestě), která vedla přes Buchlovice do Brna.

Čertoryje – na Valašsku se tak nazývá divoko roztrhaná a rozrytá půda (jakoby na ní řádili čert). Jsou to stráně vlevo od přehrady – možná tam řádila divoká prasata.

Čertovo sedlo – místo na jižní straně Modly – čertovo sídlo. Souvisí s pověstí „O pekelníkovi“, který si chtěl na tomto místě pořídit své sídlo. Na malé skalce jsou k vidění údajné otisky jeho zadnice a kopyt. Součástí tohoto místa je i tzv. Čertova kasa.

Ganál – vodní plocha vzniklá přehrazením potoka, který protéká obcí a byl „přehrazen“ pod silničním mostem u náměstí. V létě se tam děcka koupala, v zimě vymrzlá vodní plocha sloužila jako kluziště. Byla svědkem hokejových utkání buchlovických kluků se Stříbrňáky, Tupešáky a jinými hokejisty. A když mráz povolil, hokejová klání se uskutečňovala na rybníčku blízko hradu Buchlova.

Ganál

Hačky – označení pro bahnitá místa (blízko Dobříšky). Slovo hačky má i jiné významy. Jsou to zrníčka v plevě nebo klase, která se nedají vyloupnout, také těžší plevy, v nichž zůstalo zrno. Odpadky ze lnu, moravsky nářečně hačkovica = příze, plátno, plachta. Ze slova hačit = orat = hákovat (orat hákem).

Hradská cesta – původní cesta vedoucí ke hradu, na hrad.

Hříštěk – kopec nad Smraďavkou. Asi místo určené k setkávání lidí, kteří si přišli „hrát“, pořádali hry – obřady, rituály.
Chatrčák (Větřák) – původně dva ze tří mlýnů v Buchlovicích. Že tam bývá větrno, ví každý, kdo tam někdy zašel puštět draka nebo se jen tak pokochat pohledem do okolí.
Karlova skála – kamenný balvan, lidově zvaný Karlovica. Nazvána podle osobního jména Karel, ale není známo, který Karel se v názvu skrývá.

Karlova skála

Klence – část lesního porostu v blízkosti hájenky na Pile. Místo, kde rostou kleny (druh javorů).
Kozí (Prčí) ulička – tak se říkalo Helštýnské ulici. Lidé tam vodili kozy k capovi, jak se říkalo plemenným kozlům. Prčí byla zvána proto, že se vůkol jednoho domu linul typický kozí prk. Koza = prča.
Makovica – lesní porost nedaleko hájovny na Pile. Chráněné území, na kterém roste především buk, dub a lípa. Odborníci jmenují dva druhy bučiny na tomto území. Nahou a květnatou. V té první pod buky není téměř žádný porost a z tohoto poznatku se můžeme domnívat, proč se tak jmenuje. Holohlavým lidem se přeneseně říká, že mají hlavu jak makovicu bez porostu vlasů a odtud snad i název této části Chřibů.
Mořské oko – tak se říkalo ještě v 19. stol. rybníčku mezi hospodářskými budovami v blízkosti parkoviště pod Buchlovem. Dnes už si ho téměř nikdo nemůže prohlédnout, celý „hospodářský“ areál je obehnán vysokým deskovým plotem. Mořské oko je název pro horská jezera v Tatrách, ale i jinde. Jde v podstatě o čisté nezarostlé místo s hlubší vodou uprostřed nějakého močálu. A to náš rybníček připomínal.
Opleta – název vznikl asi z výrazu oplétat proutím. Dříve se oplétaly hromady kamení vyneseného z pole, oplétaly se i kopce, jak o tom píše J.A.Dunder v publikaci o hradě Buchlově z r. 1856. Píše: „Léta 1485 pan Ctibor z Cimburku Přerov kopec osazovati a oplétati počal.“
Smraďavka – poznámka k tomuto pomístnému jménu. V minulosti byla lidmi zvána i Smrďatka, Smraďatka a ještě nedávno i Leopoldov.
Spar – znamená sráz, strž, rokli. Byly to i sítě, do kterých se lákali ptáci, aby byli chyceni. V síti bylo čihadlo, v něm na niti uvázaný pták, který svými pohyby upozoňoval ostatní, aby tam slétli a padli do tenat.
Zbojník – pískovcová skála bizardních tvarů. Nachází se v blízkosti Trnávek v lese mimo cestu. Název odpovídá obsahu slova zbojník – kdo chodil na zboj.

Zbojník

Žďáry – vzniklo ze slova žďár = vypálená část lesa k osídlení a polnímu hospodářství. Popel ze spálených stromů smíchaný s půdou byl dobrým podkladem pro setí. Za našich babiček v minulém století se popel ze spáleného dříví nesypal do popelnic (ani tehdy nebyly), ale do zahrádky a míchal se s půdou, aby lépe rodila a byla „lehčí“, lépe se ryla. **Milan Janovský**

Novoroční ohlédnutí

Stále se mluví o zdravotnictví, tak bych ráda připomněla, jak to vypadalo s léčením a lékaři v mém mládí. Od té doby věda a technika v lékařství pokročila takovým skokem, že se mi to zdá zázračné.

Prožila jsem moc špatné období, když jsem v roce 1944 v květnu onemocněla. Naštěstí byl téměř konec roku a příští školní rok 1944 – 1945 byla škola zavřená. Tak jsem se léčila, no, těžko se tomu dá říct léčba – léky na mou nemoc se k nám do republiky dostaly až po roce 1950. Obětaví lékaři dělali, co mohli, sami se vystavovali nebezpečnému nakažení, tehdy velmi rozšířenou tuberkulózou a velkému ozáření roentgenovými paprsky. Každý měsíc jsem jezdila do Uherského Hradiště na roentgen k paní doktorce Jeřábkové v Nádražní ulici. Vím, že pracovala od rána do večera a přece čekárna (bez sedadel) a schody z přízemí do prvního patra byly plné pacientů, kteří skoro celý den stáli ve frontě a čekali na roentgen a prohlídku. Pak musíme vzpomenout obětavého pana doktora Huba, celý život věnoval těmto pacientům. Ale to už je pryč, dnešní doba nám dává zdraví rychleji a lépe, ale zase přicházejí nové nemoci, a je to s nimi obdobné, jako tehdy s tuberkulózou. Nikdy se nám nesnilo, že se dá srdíčko, respektive přívod krve do srdíčka tak rychle upravit. Výměna kloubů uchrání lidi dlouholetých bolestí. A tak bych mohla jmenovat šikovnost a obětavost dnešních lékařů a sester. Snad se najdou výjimky, někdo se ve zdravotnictví přiživí, ale to už tak chodí, jistě je to minimum.

Já děkuji všem zdravotníkům (nezapomenutelnému panu doktorovi Lipnerovi), musím říct, zdravotnictví není drahé, to my jsme drazí a udržování naší kondice. Hlavně s námi staršími si náš pan doktor užije, nikdy jsem neměla ponětí, co všechno si staré tělo vymyslí a jak zlobí. A pan doktor pomůže.

S přáním, aby nám všem bylo zdraví dopřáno i do roku 2006 **Marie Vlčková**

Trápí vás nedostatečná výkonnost vaší paměti ?

Všichni občas zapomínáme. Zapomínat je prostě lidské. Ať je nám deset nebo sedmdesát, každý můžeme ztratit nějaký ten osobní předmět, zapomenout uzamknout byt nebo auto, nevzpomenout si na něčí jméno. Paměť se u člověka s jeho přibývajícími lety prostě zhoršuje.

Podle výzkumu z poloviny devadesátých let má u nás 80 % lidí ve své pětatřicítce nějakou potíž s pamětí a dostatečným soustředěním. Přitom to není nijak lepší ani u populace takového technologického fenoména, jakým jsou Spojené státy. Jeden z provedených průzkumů například uvádí, že téměř 55 % Američanů ve věku 45 let pravidelně něco ztrácí a 45 % jich má problémy zapamatovat si dříve známá jména. Zapomínání je zkrátka jev celosvětový, vyspělé společenské systémy nevyjímaje. Co z toho plyne? Že se až na unikátní výjimky jedinců musíme všichni úměrně svému věku smířit s postupným horšením své paměti. To však neznamená, že se nezadržitelně blížíme demenci nebo dokonce hranici senility. Paměť člověka totiž není dokonalá v žádném věku. Její ztráty ve stáří však nejsou zase až tak velké, abychom je museli považovat za dramatické. Některé druhy paměti – například slovní zásoba a všeobecné znalosti – se mohou naopak v průběhu života dokonce zlepšovat. S narůstajícím věkem nám opravdu nehrozí, že se pozvolna rozplyneme v nějaké duševní prázdnotě. Možná nám potrvá o nějakou tu chvíli déle, než se něco nového naučíme, zase však na to máme zejména v důchodovém věku více času a dosáhnout tudíž můžeme naprosto stejné úrovně, jako kterýkoliv mladší člověk.

Jak se rodí naše vzpomínky?

Některé mozkové buňky (odborně pojmenovávané neurony), sice s věkem odumírají, avšak

vědci jsou přesvědčeni, že většina ze zbývajícího množství zůstává vysoce aktivní a vytváří ve svém působišti - mozku – další nová spojení. Právě díky těmto skutečnostem jsou vzpomínky i ve stáří téměř nedotčené. Jak to při jejich vytváření funguje? Když si chceme zapamatovat nějakou novou informaci, je to podobné, jako když nahráváme nový magnetofonový pásek. Ve svých představách prostě zaměňme neurony za magnetickou stopu s pamětí a oblast mozku – zvanou hippocampus, za pomyslné tlačítko „nahrávání“. Hippocampus je většinu času vypnutý a informace, použitelné pouze dočasně (pro krátkodobou paměť), se proto rychle vytratí jako nepotřebné a tudíž nenahrané. Když si však náš mozek usmyslí a opravdu chce něco zapamatovat, hippocampus okamžitě spustí svým signálem tlačítko „nahrávání“ a neurony začnou informaci zaznamenávat. Zajímavá na tomto procesu je ta skutečnost, že k pokynu nahrávání je dán povel pouze tehdy, když patřičný údaj hodláme využít v budoucnosti. V případě údaje množiny jmen společenského aktu představování, je pak zaznamenáno pouze jedno jediné jméno, které je pro nás něčím důležité. Například výjimečností určité osoby, fyzickou přitažlivostí jeho nositele apod. Mozek si popřípadě může přát k záznamu i jména další, pochopitelně která sám vybere. Chytré, že!

Za zneklidňující a varující ztrátu paměti je třeba považovat tyto následující situace:
– postižená osoba se během rozhovoru v určitých fázích opakuje,
– zapomíná se dostavit na sjednané schůzky,
– dokáže zabloudit i ve známých místech a prostoru,
– dochází k oslabení jejího dosavadního vnímání kulturních a uměleckých zážitků anebo
– nepoznává někoho, kdo se jí představí jménem a navíc jako velmi dobrý známý.

Podobných indicií však může být pochopitelně více. Pokud se s takovými potížemi začne postižený setkávat opakovaně, pak už nejde o běžnou formu úbytku paměti, ale počínající zdravotní obtíže, vyžadující odborné lékařské vyšetření. K vážnějším ztrátám paměti může také dojít po úrazu, což je však třeba považovat za důsledek předchozí diagnózy a ne za běžný jev. V bohaté životní praxi však existuje hned několik desítek faktorů, které mohou do jisté míry vyvolat nebo zhoršit paměťové vnímání člověka. Jde například o ztrátu nebo poškození sluchu, problémy se zrakem, onemocnění štítné žlázy, stres, vysoký krevní tlak a vyskytující se deprese. Všechna tato zdravotní postižení mohou zasáhnout i paměťové centrum. Proto je bezpodmínečně nutné informovat o této skutečnosti ošetřujícího lékaře.

Všeobecně však platí ta zásada, že pozvolné ubývání paměti je jev u člověka naprosto zákonitý, který sice nelze zcela zastavit, avšak výrazně zpomalit ano. Jak ? Dostatečnou prevencí. To už je však téma na některý z příštích příspěvků.

S pomocí odborných informací připravil

Miroslav Raška

Prevence a léčba varroázy včel a moru včelího plodu

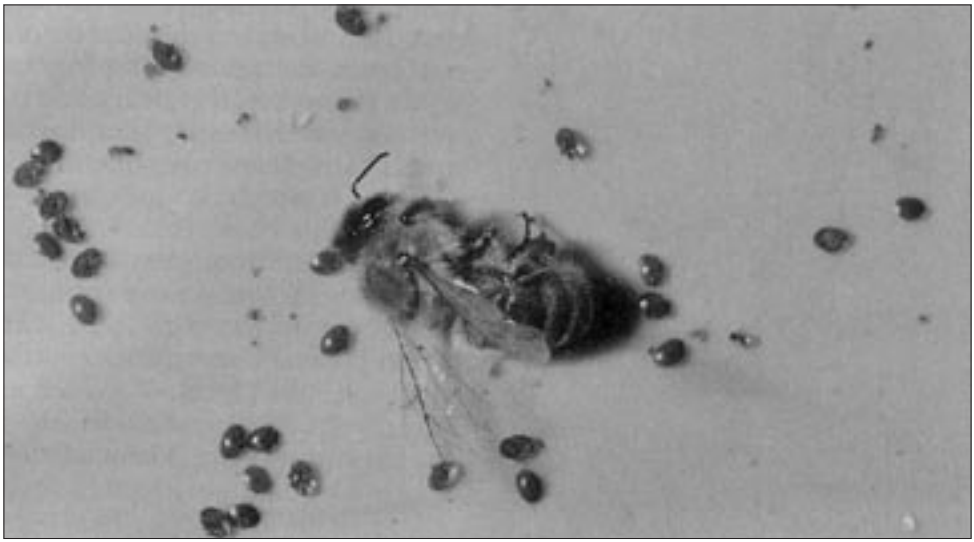
Včela a její plod mohou onemocnět řadou nemocí. Mezi nejzávažnější onemocnění, které způsobuje velké materiální škody, jsou varroáza včel a mor včelího plodu. Jsou to nakažlivá onemocnění, mor včelího plodu se vyskytl v našem regionu před dvaceti lety a varroáza včel je rozšířena po celém území našeho státu. Obě nákazy jsou zařazeny mezi velmi nebezpečné.

Mor včelího plodu je způsobený sporulujícími bakteriemi a v našem státě se neléčí. Spory této bakterie (klidové stadium) jsou velmi odolné, přežívají var vody, chemickou desinfekci a uvádí se, že v půdě přežívají až 50 let. Aby se předešlo rozšíření moru včelího plodu, jehož léčba je problematická, provádí se utrácení včelstev v celém ohnisku výskytu a všechny potřeby přicházející do styku se včelami se spálí. Na původním stanovišti se včely po dobu 20–30 let nechovají. Úly s utracenými včelami se rovněž spálí. Díky tomuto radikálnímu postupu při výskytu moru včelího plodu je napadení morem v ČR méně než 0,1 %, kdežto v Evropě je postiženo 3–5 % včelstev.

Varroáza včel je parazitární onemocnění včelího plodu a dospělých včel vyvolané roztočem Varroa destructor, dříve považovaného za Varroa jakobsoni. Jak do oblastí přirozeného výskytu včely indické, tj. jihovýchodní Asie, pronikala naše včela medonosná, přešel roztoč na tuto včelu a postupně se rozšířil i do oblastí, kde včela indická nežije. V 50. letech byl zjištěn v Číně a v 60. letech byl zjištěn v SSSR. V roce 1976 byl zavlečen do Maďarska a ve stejném roce na východní Slovensko. V roce 1977 byl zjištěn v Německu a v roce 1982 ve Francii.

U nás se první roztoč objevil v roce 1978 na Slovensku v pohraničních oblastech se Sovětským svazem. Na jaře 1981 byl roztoč zavlečen převozem do okresu Ústí nad Orlicí. Odtud se postupně rozšířil po celé republice. Samičky roztoče, se kterými se setkáváme, jsou viditelné pouhým okem. Jsou příčně oválné (1,9 × 1,5 mm). Jsou lesklé, hnědé barvy, mají 4 páry noh. Dosud bylo zjištěno, že jedinými hostiteli roztoče Varroa destructor jsou druhy Apis cerana (včela indická) a Apis mellifica (včela medonosná). Nebylo zjištěno napadení čmeláků, vos a jiného blanokřídlého hmyzu. Trubci, dělnice, případně matky přenesou do včelstva oplozené samičky Varroa destructor. Trubci a dělnice přenášejí roztoče do včelstev

při zalétávání, loupežích a rojením. Touto cestou se nemoc šíří ročně 5-10 km. Na největší vzdálenost se varroáza šíří při zasílání matek od doprovodných včel, také pomocí plástů a úlů.

Vývojový cyklus roztoče probíhá na včelím plodu. Těsně před zavíčkováním přechází oplozená samička z dospělých včel na plod. Po zavíčkování klade na larvu 2–5 vajíček. Z vajíčka se líhne šestinohá larva. Během sedmi dnů se vyvinou pohlavně zralí samečci a během devíti dnů samičky. Samečci po spáření v buňce hynou a oplozené samičky se včelou opouštějí buňku. Na dělnici nebo trubci žijí samičky několik dnů, než se opět přemístí do buněk a začnou klást vajíčka. Samička i vývojová stadia roztoče Varroa destructor se živí hemolymfou (krví) včel a včelího plodu. Tím ochuzují tyto včely o živiny a navíc mohou přenášet i původce dalších nakažlivých nemocí včel (například moru včelího plodu).

Rozmnožování parazita je poměrně pomalé. Za 2–3 roky dosáhne však řádu tisíců i více a včelstvo během zimy uhyne. Charakteristické příznaky varroázy zjišťujeme na mladých včelách se špatně vyvinutými křídly, zakrnělýma nohama nebo z menším počtem noh.

Varroáza včel se diagnostikuje průkazem samiček roztoče v měli (přes zimu část roztočů uhyne). Proto se na podzim vkládají na dna úlů podložky, z nichž se získá veškerá měl (to jsou víčka od zásob). Při silném zamoření pozorujeme i pobíhající roztoče po včelách.

Varroáza se tlumí plošně léčebnými metodami, které státní veterinární správa ČR stanoví metodickými pokyny a provádějí je vyškolení pracovníci Českého svazu včelařů. Nařízená opatření jsou zákonného charakteru a jsou povinná pro všechny včelaře. Základem léčby je ošetření včelstev v zimě, v období bez plodu. Účinné látky jsou do včelstva vpravovány fumigací (v podobě kouře) nebo aerosolem (jemná mlha). Nejdokonalejší ošetření aerosolem je nejdražší, neboť je potřeba technické zařízení na výrobu aerosolu. Léčení se opakuje 3×.

Dosavadní zkušenosti ukazují, že k tlumení varroázy se musí použít celý komplex opatření, končící závěrečným ošetřením aerosolem, který zbaví včely všech zbývajících roztočů, kteří mohou být resistentní vůči léčivům, což by znamenalo další komplikace ve vývoji nových léčiv.

MVDr. Alois Jaroš st.
Předseda základní organizace
ČSV Buchlovice

O Františku Kožíkovi

Co se člověku nestane, je-li tak trochu knihomol. Navíc v době vánoční, plné časových stresů, ale také myšlenkového přemítání. Z ničeho nic se mi na stůl vysypala krabice korespondence a z nepřehledné hromádky se zákonitě nabídla rovnou ta nejzajímavější, s kontaktní adresou na literáta hromsky proslaveného, pana Františka Kožíka. U těchto velikánů je naštěstí úplně jedno, ve kterém století jejich myšlenky opětovně vyplují na světlo světa, protože vždy splňují onu potřebnou míru aktuálnosti. U literátů a básníků kožíkovského kalibru s sebou přinášejí ještě něco navíc – všude přítomnou pečeť poetického půvabu.

Okamžitě jsem od sebe s velkou chutí odstrčil všechny nepodstatné myšlenky, uvelebil se ve vypolstrovaném křesle a nechal se unášet volně plynoucím časem. Pokud máte chuť, můžete se přidat.

„Jednou, krátce před válkou, jsem se po letech opět ocitl v Uherském Hradišti. Snad tomu chtěla náhoda, ale stalo se tak při folklórních slavnostech, které, jak se později ukázalo, ve mně nadlouho zanechaly nesmazatelnou stopu. Myšlenkami jsem se sice opět vrátil do svých mladých let, ale ve všem, co mne dosud s tímto městem a krajem pojilo, byly pouze vzpomínky na zážitky spjaté s mým dospíváním. Nevím proč, ale teprve po tomto kulturním zážitku jsem začal vnímat novou, pro mne doposud neznámou tvář Slovácka. Celou svojí bytostí jsem zároveň pocítil i naléhavou sounáležitost k tomuto malebnému kraji. Něco mi říkalo, že už sem nebudu zajíždět jako host, ale jako člověk, který sem patří a je tu doma.

Opravdu. Jak jen to bylo možné, okamžitě jsem se na jih Moravy vypravil znovu a zúčastnil se semináře slováckých hudců ve Velké nad Veličkou. Poprvé jsem tak stanul tváří v tvář skutečnému, hmatatelnému folklóru a přitom pocítil, co pro tento kraj se svojí muzikou a písní znamená. Do Prahy jsem si sebou odvezl spoustu zpěvníků a ještě více písemných poznámek. Všechno to ve mně podnítilo ještě hlubší zájem o život a kulturu místního lidu. Postupně jsem navštívil Bojkovice a několik dalších obcí, kde jsem ve starých kronikách čerpal další a další studijní náměty, které mne přivedly až na počátek 17. století, ke vpádu Bočkajových tlup na Moravu. Byla to pro mne neskutečně radostná práce, plná soustředění a vnitřní plnosti. Začal jsem psát. Každou novou kapitolu jsem přitom posílal svému otci, hluckému rodákovi, který mi dělal korektora „dialektu“. Chtěl jsem, aby se mluva blížila co nejvíce skutečnosti. Ve svém psaní jsem hodně prostoru dával čistým, silně lyrickým písním. Do svých řádek jsem se snažil vložit i hodně slováckého furiantství, statečnosti a upřímnosti. Této své literární činnosti, spojené již plně s moravským Slováckem, jsem věnoval celé dva roky a po jejím dokončení se s ní opravdu nerad loučil. Snad proto jsem se k románu s hlavní postavou hejtmana Šarovce ještě jednou vrátil v činohře, a tento vůdce slováckého regimentu pro mne nakonec nečekaně ožil i v opeře Karla Horkého. Ještě musím dodat, že zmíněný román jsem již napsal jako opravdové vyznání své lásky k rodnému kraji.

I když jsem pak některé své další práce volil v duchu zcela jiných náhledů – mám na mysli třeba knihy o Josefu Mánesovi nebo Leoši Janáčkovi - s velkou radostí jsem přijímal nabídnutou možnost opětovně si s těmito hrdiny odskočit na půdu milovaného Slovácka. Tentokrát jsem již plně dokázal pochopit třeba Mánesovo okouzlení nad kulturností Uherskohradišťska či prožít společně s Janáčkem jeho tvůrčí „znovuzrození“ po návštěvách Strážnice a Velké nad Veličkou.“

Tak to jsem opět já, autor příspěvku do vašeho měsíčníku. Nerad vás vytrhuji z přediva tajemných vět dávné minulosti, nota bene přijímané prostřednictvím úžasného povídání literárního velikána páně Kožíka. Také, podobně jako vy jsem zaujatě četl a doslova přitom zapomněl dýchat. Sdělný prostor je však pro mne bohužel limitován možnostmi vydavatele zpravodaje. Tak se omlouvám a snad zase někdy příště.

Miroslav Raška

Nelítostný osud

Proč jsi mě přestal říkat slova krásná
a nechal jsi mě jen tak jít.
Proč jsi říkal, nechci abys byla smutná
a chceš ode mě tak lehce odejít.

Proč žár naší lásky chceš uhasit
a jít cestou prašnou sám.
Proč mě chceš tím potrápit,
slíbila jsem, že mou lásku Ti dám.

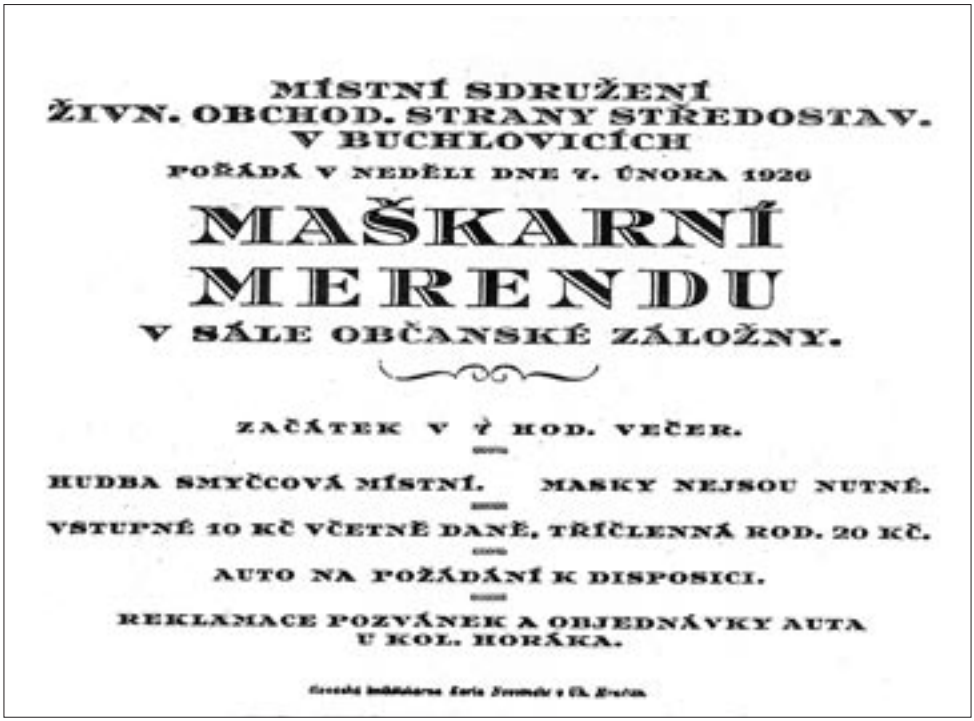
Proč jenom chceš odejít za velkou louži
a mě tady nechat úplně samotnou.
Proč, když naše srdce po sobě touží,
nechceš být šťastný a nedáš mi lásku svou.

Tak jdi si a buď navždy sám,
když nechceš líbat ústa má.
Teď tvůj osud já proklínám,
byla jsem Tvá poslední a jediná.

Už nikdy nebudeš líbat ústa jiná,
nepoznáš lásky cit krásnější.
Jsem tvá sudička nemilosrdná
a věštím ti život zrádnější.

Mou sudbu nikdo nerozmotá,
všechno už bylo řečeno.
Já sama jsem stále zakletá
a věřím, že všechno není ztraceno.

m. m.

MÍSTNÍ SDRUŽENÍ
ŽIVN. OBCHOD. STRANY STŘEDOSTAV.
V BUCHLOVICÍCH
POŘÁDÁ V NEDĚLI DNE 7. ÚNORA 1926
MAŠKARNÍ
MERENDU
V SÁLE OBČANSKÉ ZÁLOŽNY.

ZAČÁTEK V 7 HOD. VEČER.

HUDBA SMYČCOVÁ MÍSTNÍ. MASKY NEJSOU NUTNÉ.

VSTUPNÉ 10 KČ VČETNĚ DANĚ, TŘÍČLENNÁ ROD. 20 KČ.

AUTO NA POŽÁDÁNÍ K DISPOSICI.

REKLAMACE POZVÁNEK A OBJEDNÁVKY AUTA
U KOL. HORÁKA.

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Obecní úřad v Buchlovicích, tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, odpovědný redaktor ing. Miloslav Hrdý, výkonní redaktoři Vlastimil Kořínek a Bořek Žižlavský. Náklad 350 výtisků. Cena 9,– Kč
Registrační číslo MK ČR E 13102
Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.
Sazba Vít Kučera, tiskne HUDEC print, s. r. o., Buchlovice